

Varování před vzrůstající intenzitou varroózy

Letošní teplá zima umožnila včelstvům poměrně dlouho plodovat, a tak přítomnost plodu byla ideální příležitostí pro množení kleštika včeliho (*Varroa destructor*). Hlavní včelařská sezóna se s druhou polovinou července blíží ke svému závěru, ovšem jen v kontextu chovu matek, tvorby oddělků a vytáčení medu, nikoliv z pohledu zvládnutí varroózy včel. Plodu ve včelstvech po slunovratu sice ubývá, avšak líhne se zimní generace včel, která je stěžejní pro zdárné přezimování včelstev, vysoká populace kleštiků ve včelstvech může vést k poškození právě oné důležité zimní generace včel.

Monitoring

- Monitoring na podložkách je nedostatečná a nepřesná metoda hodnocení intenzity varroózy, pokud mají na podložky přístup mravenci!
- Na výsledky monitoringu se lze spolehnout pouze, pokud je mravencům a včelám zabráněno v přístupu na monitorovací podložky!
- Spolehlivá je metoda SMYV. Metoda je popsána [zde](#).
- Monitoring přímo na plástu – pečlivým prohlédnutím plástu lze spatřit roztoče na dospělých včelách.
- Sledování přítomnosti včel s poškozenými křídly – pokud se ve včelstvech vyskytnou, je nutné bez odkladu zahájit léčení, kleštici jsou již kriticky přemnoženi.

Aktuální stav

- V současné době se napadení včelstev může pohybovat mezi 5 – 10 %. Na některých včelnicích i více, zvláště tam, kde včely vyvedly více generací trubců. Toto napadení není zatím pro včelstva ohrožující, ale v následujících dnech a týdnech bude rapidně stoupat.
- Blíží se období krmení a slídivosti včel. Roztoči se budou intenzivně šířit mezi včelnicemi během července až září.

Možné následky

- Nárůst populace kleštiků v jednotlivých včelstvech může být natolik vysoký, že bude docházet k úhynům nebo výraznému oslabení těchto včelstev ještě před podzimní fumigací.
- Uhynulá včelstva budou vylupována (i během teplých dnů v říjnu a listopadu).
- Vzhledem ke kritické situaci s **morem včeliho plodu** ve Zlínském kraji mohou loupeže významnou mírou přispět k šíření této choroby i na doposud zdravá včelstva a včelnice!

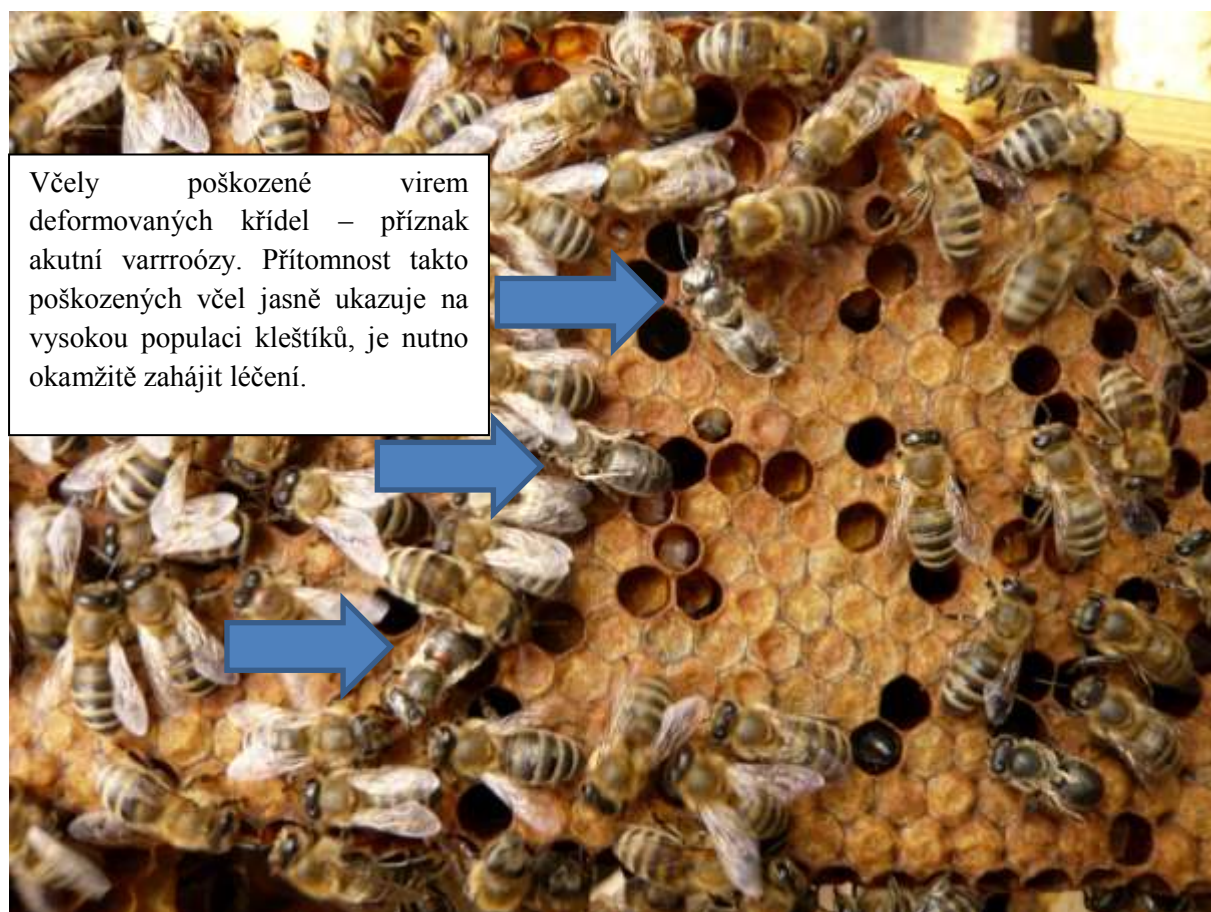
Doporučení

Co nejdříve aplikovat odpařovače kyseliny mravenčí

- a) krátkodobé (odpar cca 3 dny) před medobraním a pak dlouhodobé po medobraní (odpar cca 10 dnů) – v případě vyššího napadení včelstev
- b) dlouhodobé po vytočení medu (odpar cca 10 dnů), zopakovat koncem srpna – v případě, že se napadení včelstev pohybuje kolem 5 %.
- c) po konzultaci s KVS ve výjimečných případech zvážit použití Gabonu

Poznámky

- Pokud po aplikaci kyseliny mravenčí nejsou na podložkách kleštici, neznamená to, že včelstva napadena nejsou. Jak už bylo zmíněno výše mravenci i včely aktivně vynášejí uhynulé roztoče z úlu. Za noc vyklidí i stovky kusů roztočů!
- Záchrana zimní generace včel je stěžejní pro zdárné zimování. Vysoká populace roztočů ve včelstvech vede k rozvoji nebezpečných viróz.
- Je nutno aktivně sledovat stav včelstev. Reinvaze kleštíků ze včelstev „držitelů včel“ mohou ohrozit včelstva erudovaných včelařů, proto je potřeba nepolevovat ve sledování nálezové situace svých včelstev.

Závěrem

- ✓ Letošní rok bude z pohledu úhynů na varroózu opět kritický, neboť mnoho včelařů nezačne včas léčit, bohužel podzimní fumigace bude již pozdní léčení. Populace kleštíků je již nyní (polovina července) vcelku vysoká (i nad 10% napadení).
- ✓ **Zvládnutí varroózy přispěje i významnou mírou k zabránění šíření moru plodu.**
- ✓ Zabraňte vylupování slabých včelstev a oddělků, nedovolte vzniku slídivosti na svých včelnicích!
- ✓ Všimněte si zdravotního stavu svých včelstev!

Mgr. Jiří Danihlík, j.danihlik@gmail.com

www.mojevcely.eu